

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Medvlla Theologiæ Moralis

Busenbaum, Hermann

Monasterii Westphaliæ

Dub. III. An, & quibus ex causis poßit fieri divortium?

urn:nbn:de:hbz:466:1-40957

tur conceptio, aut semen conceptum rejiciatur. Ratio prioris est, quia non impeditur generatio, ne quidem indirecte, sed tantum permittitur, ut non fiat, quod licet ex causa rationabili. Ratio posterioris, quia agunt contra fidem, & finem principalem matrimonii. Unde tales non excusat paupertas imminens, aut periculum ex partu. *Vnde resolves.*

I. Licitè interruptitur actus conjugalis, etsi ex naturæ concitatione secutura sit pollutio, dummodo sit justa causa interruptendi: v.g. si ex continuatione imminet periculum morbi, vel mortis ab hoste, vel aliquis alius interveniat. *v. Perez d. 49. f. 6.*

II. Peccat probabiliter fœmina, quæ in usu matrimonii animum alio distrahit, ne natura excusetur, venialiter tamen, ut *Perez l. c. n. 7.* docet *ex Sanch.*

DUBIUM III.

AN, & quibus ex causis possit fieri divorcium?

Resp. I. Etsi matrimonium consummatum, inter Christianos nullo casu solvi possit, quoad vinculum vivente utroque conjuge (*v. Sanch. & Perez. d. 20. f. 9. & d. 55. f. 4.*) divorcium tamen, seu potius separatio quoad thorum, fit sequentibus casibus.

I. Si alter conjux moriatur. De quo si est certum, rursus nubere potest, quod si interim alter mortuus non sit, fama tamē & indicia sufficien-

ria habeantur, excusatur nubens, neque ex dubio superveniente an prior vivat, debent separari, cum forte non vivat, ideoque matrimonium sit validum.

II. Si ex conjugibus infidelibus altero ad fidem converso, alter maneat infidelis (saltem nisi pacifice cohabitare velit, sine contumelia creatoris; vidque ex dispensatione divina, in favorem fidei, ut patet ex *1. Cor. 7. c. 5. Perez. d. 26. f. 4. &c. communiter.*

III. Si ante Matrimonii consummationem [ad quam intra primum bimestre, quod ad de liberationem datur non tenentur, nec cogi possunt sine injuria] alter intret religionem, in eaque profiteatur. *Perez. l. c. &c. communiter.*

IV. Si Papa ex alia justa causa dispense ante consummationem, sicuti cum posse probabilius sententia affirmat. *Navar. Bell. Perez. d. 26. f. 7.*

Resp. II. Manente vinculo matrimonii, licite fit divortium, & separatio quoad thorum, & cohabitationem, ad tempus, vel in perpetuum, ob gravem & justam causam, qualis est

I. Alterius conjugis culpabile adulterium: (per quod hic etiam intelligitur omnis species luxuriæ, in qua caro cum alia dividitur, qualis est bestialitas, sodomia, etiam intra eundem sexum. *Bon. q. 4. p. 5. n. 2. contra Fill. Sanch. Perez. d. 56. f. 1. & 2. ex Matth. 5. & ex cap. Gaudemus, c. Ex literis, non tamen mollities, vel pollutio, oscula, tactus, vel amplexus impudici, Bon. Sanch. Perez. l. cc. licet propter similia ad tempus possit ali-*

aliquando fieri separatio, ut nocens emendetur) tunc enim innocens religionem ingredi, aut sacros etiam Ordines suscipere potest, nocens verò non nisi cum innocentis consensu. Excipitur tamen ab hoc casu, 1. Si uterque conjux participes sit ejusdem criminis, vel æqualis, *Sanch. l. 10. d. 6. Bon. l. c.* 2. Nisi innocens alteri condonarit. Quod aliqui eum fecisse censent, si eam post adulterium intellectum rursus cognoverit. *Bon. ex Con. Henric. Fill. Perez. f. 3.* ubi vide plures casus exceptos.

II. Sævitia mariti, vel uxoris. Ex qua si grave periculum comparti immineat, potest separatio peti à iudice; imò si mortem minetur, vel venenum paret, potest divertere ante iudicis consensum, *v. Bon. l. c. Lay. Perez. f. 5.*

III. Si conjux compartem trahat in peccatum, v. g. sollicitet ad hæresin, veneficium, &c. tunc enim innocens potest se separare: imò tenetur, si periculum sit grave. *Lay. l. 5. r. 10. p. 3. c. 7. n. 16.*

IV. Morbus contagiosus, v. g. lepra. Quod tamen sine gravi detrimento possit cohabitare, ad id tenetur, aut saltem adhibere, & ministrare, nisi alter remittat.

V. Hæresis, vel apostasia, superveniens matrimonio. Quo casu si separatio facta sit iudicio Ecclesiæ, non tenetur conjugem conversum recipere, saltem ex justitia: nam ex charitate aliquando tenetur, ut si sit periculum incontinentiæ, *Bon. Laym. l. c. Perez. n. 57. f. 1.*

VI. Mutuus consensus. Ex quo licitè se separant

rant vel thoro, siue ad tempus, siue in perpetuum, ob finem spiritualem, vel etiam habitatione. Quod tamen non solet permitti, nisi uterque ingrediatur religionem, vel uxore ad religionem transeunte (aut si vetula sit, id est sexagenaria, *Axor. 6. c.*, vel saltem quinquagenaria; *Sanc. Bon. Barbof. Dian. p. 3. t. 4 R. 73.* manente in seculo, in voto continentiae) maritus suscipiat sacros ordines. Porro apud quem, & cuius expensis, facto divortio liberi sint educandi, *v. Laym. hic. l. c. & Sanch. vid. Perez. d. 58. & 59. Bonac. q. 3. p. 5. num. 11.*

Queres. An uxor teneatur sequi virum ad cohabitationem?

Resp. Teneri, quia vir est caput familiae, & uxoris. *Excipiuntur tamen sequentes Casus.*

I. Si ex sequela timeatur grave onus, vel periculum v. g. vitæ, pudicitiae, vel salutis; vel uxor à viro peregrè non alatur.

II. Si vir post matrimonium factus sit vagus, nec facile sit sequi, secus tamen, si ante fuit vagus, idque ipsa scivit.

III. Si in contractu matrimonii additum fuit pactum, de non mutando domicilio, & nulla gravis necessitas urgeat,

CAPUT III.

De impedimentis Matrimonii.

DUPLICIS generis sunt impedimenta: quædam illicitum tantùm, alia insuper irritum
matri-